

Griekenland en de staatsschuld

De staatsschuld in Griekenland is opgelopen tot 150% van BBP. Het Groei- en stabiliteitspact van de EU schrijft voor dat het begrotingstekort niet boven de 3% van het BBP mag komen en de staatsschuld niet boven de 60%. Het begrotingstekort van Griekenland bedraagt op dit moment 9%.

Vorig jaar heeft de EU in samenwerking met het IMF een noodfonds opgericht voor Griekenland. Uit dit noodfonds, ter waarde van 110 mld euro, worden leningen verstrekt aan Griekenland.

Het is belangrijk te weten dat het noodfonds niet een schenking is aan de Grieken. Het noodfonds wordt gebruikt om de Grieken leningen te verstrekken nu zij niet meer terecht kunnen op de kapitaalmarkt.

Dat Griekenland niet meer kan lenen op de kapitaalmarkt komt omdat zij op dit moment een onbetrouwbare vrager naar krediet is. De Griekse Staatsobligaties zijn op dit moment niet te verkopen. Als de Griekse overheid op de kapitaalmarkt zou willen lenen moet zij rekenen op een rente van zo'n 25%.

De leningen die aan Griekenland worden verstrekt door de EU en het IMF zijn leningen onder voorwaarden. Behalve dat de leningen natuurlijk gewoon terugbetaald moeten worden en dat er rente over de leningen moet worden betaald moet Griekenland flink bezuinigen. Daarnaast moet Griekenland voor een bedrag van 50 mld euro privatiseren.

Privatiseren houdt in dat Griekse staatsbedrijven moeten worden verkocht aan particulieren. Met de inkomsten uit deze verkoop kan dan vervolgens een deel van de staatsschuld worden afgelost.

Naast bezuinigingen doorvoeren moet de Griekse overheid ook zorgen voor meer inkomsten. Dit betekent een verhoging van een aantal belastingen en ook het toezien op de naleving van de betaling van die belastingen (de Griekse belastingmoraal staat op een laag pitje).

Je kunt je afvragen waarom de andere landen van de EU bereid zijn de Griekse overheid van geld te voorzien. Immers het oprichten van een noodfonds en het daaruit verstrekken van leningen kost de belastingbetaler in bijvoorbeeld Nederland natuurlijk gewoon geld. Minister de Jager stelt dat we de Grieken beter kunnen helpen dan dat we ze aan hun lot overlaten omdat wanneer Griekenland failliet zou gaan wij ook zeer ernstig geschaad worden. Immers wanneer Griekenland haar schulden niet meer kan terugbetalen zullen banken en pensioenfondsen in Nederland (die hun geld voor een deel hebben belegd in Griekse Staatobligaties) grote verliezen moeten incasseren.

Dat de EU en het IMF de Griekse overheid bezuinigingsmaatregelen oplegt is op zichzelf wel te begrijpen. Uiteraard bestaat er de angst dat wanneer Griekenland niet bezuinigt het

probleem alleen maar erger wordt en de leningen die nu worden verstrekt nooit meer kunnen worden terugbetaald. Dat zou betekenen dat de Nederlandse belastingbetaler zijn geld in een bodemloze put aan het storten is. Aan de andere kant betekenen bezuinigingen in Griekenland een nog grotere rem op de economie. De afgelopen tijd is de Griekse economie gekrompen met 4,5%.

Toch is er ook een lichtpuntje. Op dit moment groeit de Griekse economie met 0,8%. Gezien de bezuinigingen die hebben plaatsgevonden is dat bemoedigend te noemen.

Volgende maand heeft Griekenland een volgende tranche van 12 mld euro nodig uit het noodfonds. Het is nog niet zeker of ze daar voor in aanmerking zal komen. De bezuinigingen lopen nog niet heel erg goed. Wel heeft het IMF laten weten dat Griekenland nog wat meer zou kunnen privatiseren. De huidige 50 mld die op het programma staat zou slechts 20% van het totaal zijn dat in aanmerking komt voor verkoop. Hiermee zou Griekenland aan aanzienlijk deel van de schuld kunnen terugbetalen.

Op dit moment gaat het met landen als Nederland en Duitsland weer voor de wind. De Duitse economie is in het eerste kwartaal van dit jaar gegroeid met 5% ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Nederland profiteert van een dergelijke groei (doordat onze export naar Duitsland toeneemt). Wij hadden in het eerste kwartaal een groei van 3,2%.

(De groei wordt gemeten door het de productie in het eerste kwartaal van 2011 te vergelijken met de productie in het eerste kwartaal van 2010.)